अथ एकविंशोऽनुवाकः ।

(१) विंशेऽनुवाके यूपानां स्थानादयो विहिताः । एकविंशे तु चेतव्याग्न्यादेर्विशेषोऽभिधीयते । तमिमं विशेषं विधत्ते । "एकविꣳशोऽग्निर्भवति । एकविꣳशः स्तोमः । एकविꣳशतिर्यूपाः" इति । एकविंशतिसङ्ख्याकैः पुरुषैः सम्मितः 'अग्निः', चेतव्यः । तथा स्तोमेषु त्रिवृदादिषु मध्ये 'एकविंशतिस्तोम'युक्ते हविर्विशेषे उक्थ्यः कार्य्यः । 'यूपाः', च 'एकविंशति'सङ्ख्याकाः कर्त्तव्याः । एवं सिद्धान्तोऽभिहितः ॥

(२) अथ पूर्व्वपक्षत्वेनाग्न्यादीनां द्वादशत्वविधित्सया पूर्व्वोक्तमेकविंशत्वं दृष्टान्तपुरःसरं दूषयति । "यथा वा अश्वा वर्षभा वा वृषाणः सꣳस्फुरेरन् । एवमेतत् स्तोमाः सꣳस्फुरन्ते । यदेकविꣳशः । ते यत्समृच्छेरन् । हन्येतास्य यज्ञः" इति । 'यथा', लोके केचिद्दुर्दान्ताः, 'ऋषभाः' 'अश्वा वा', 'वृषाणः' सेक्तुं समर्थाः, औत्सुक्यातिशयेन गां वडवां वा प्रोढुं 'संस्फुरेरन्' अतिशयेन संस्फुरेयुः, वल्गनं कुर्य्युरित्यर्थः । अनेनैव प्रकारेण ये प्रौढाः एकविंशति'स्तोमाः', एते सहसा वर्त्तमानाः 'संस्फुरन्ते' त्वरां कुर्व्वन्ति । तथाचार्य्यमाणाः 'ते' स्तोमाः, यदि 'समृच्छेरन्' स्खलिताः स्युः, तदानीम् 'अस्य', 'यज्ञः', 'हन्येत' । स्तोमवदग्नियूपयोरप्युपघात उन्नेयः ॥

(३) एवमेकविंशत्वपक्षं दूषयित्वा पूर्व्वपक्षवादिनां मतमुपन्यस्यति । "द्वादश एवाग्निःस्यादित्याहुः । द्वादशः स्तोमः ।